

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theses Theologicae Quibus Examinantur Praeliminaria
Per quae Patres Societatis & alii conati fuerunt sese
excusare ab exhibitione suarum Sententiarum, ad quam
per contractum de Conferentia ineunda ...**

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1685?]

Conclusio Prima. Non nisi meras ambages continent quatuor Patrum
præliminaria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40598

CONCLUSIO PRIMA.

Non nisi meras ambages continent quatuor Patrum praeliminaria.

§. 1.

Istud specialiter ostenditur de praeliminari primo, juxta quod collatio de materiis præcipuè controversis, habenda foret supersedendo à materiis præcipuè controversis.

Primum praeliminare ita expriment: *Articuli quidam controversi, per Majestatem Regiam, atque illius nomine, commissi sunt S. Sedis judicio, jam pridem inchoato, & promotum non parum. Quoniam illi jam ad curiam illam pervenerunt, ad quam reliqua inter nos controversenda pro decisione mitti debebunt, illis omnino in dicta conferentia supersedendum erit.*

Articuli, quorum in praeliminari fit mentio, sunt 96. Propositiones, quas R. P. Duffy Minorita, ab hinc aliquot annis, Romæ exhibuit, ut ibidem Lovanienses accusaret, potissimum circa doctrinam de gratia per se efficaci, de ignorantia juris naturæ, de actibus referendis in Deum, de dilatione Absolutionis: patet proinde ex materiis jam expressis, quod illis omnibus, in quibus Lovanienses maximè culpantur, Patres in conferentia censeant omnino supersedendum: sunt enim ipsa quatuor Capita ad quæ doctrinam nostram controversam reduximus in illo ipso scripto, quo eam exhibuimus Illustrissimo Domino Archiepiscopo.

Porro, si non liceat in conferentia agere de istis doctrinis; quomodo ergo Patres sincerè volunt nobiscum conferre de doctrinis nos inter & ipsos Controversis? Vel si velint sincerè conferre de doctrinis controversis; quâ sinceritate volunt supersederi à doctrinis per Patrem DUFFY exhibitis? Nunquid hinc evidens est, quod unico isto praeliminari manente, nunquam poterit collatio deduci ad effectum? Ad quid ergo servire posset, quod Patres pro concordia jam tam ardentè sese petere fingunt; ut nimirum præstetur juramentum juxta praeliminare tertium? Demus enim illud esse præstitum, quomodo poterit vel tunc haberi collatio de doctrinis controversis; cum nefas esse sentiant in collatione ista tractare doctrinas de gratia, de ignorantia juris naturæ, de actibus referendis in Deum, de dilatione Absolutionis, per Patrem DUFFY Romæ accusatas, id est, nefas censent in collatione de materiis præcipuè controversis, tractare materias præcipuè controversas.

§. 2.

In secundo praeliminari non requirunt quidem Patres quippiam, necessariò eversum totius contractus, sicut in primo; sed tamen tendere iterum videntur, ut ad sententiarum suarum exhibitionem venire non debeant.

Secundum praeliminare petit, ut D. HUYGENS exhibeat per procuratorium sufficiens, quorum nomine in conferentia sit acturus; deinde ut illi subscripto nomine expriment, an in omnem doctrinam ab eo proponendam consentiant. Huic conati sumus satisfacere, ostendendo subscriptionem illorum sex Theologorum, quos præ cæteris Patres culpare solent; addidimus, si hi non sufficerent, nos alios plures rogaturos, ut & ipsi subscriberent; quibus Patres DE PAPE & LE DENT responderunt, à parte sua acquiescendum videri. Hæc refert etiam ipse Anti-thesium Author, & tamen hic pergit objicere, quod collegium strictæ Facultatis Theologicæ non subscripserit. Ad hæc ego, etiamsi subscripserint, quin addo, etiamsi etiam Anti-thesium Author à parte sua acquiescendum jam saltem

saltem censeret, posset eodem jure quisvis alius Societ. Jesu Theologus, aut saltem Professor, iterum objicere, quod hic ille Theologorum Lovaniensium (quos ipsi Patres ad nunquam subscribendum inducere possent) necdum subscripsisset.

Præterea ad quid omnes illæ tergiversationes? Neque enim volebamus conferentiam instituire contra personas, sed contra doctrinas erroneas, sive ab his, sive ab illis tenerentur. Igitur manifestum est, hoc præliminare adjectum non esse, nisi ut collationi impedimentum & mora inutilis injiceretur; & potissimum ut Patres suas sententias nunquam exhibere tenerentur.

§. 3.

Ostenditur tertium præliminare duplici ex capite valere Patribus, ut suas sententias non tradant, nisi illi foret satisfactum.

Mirè insultant nobis Patres, quod juramentum, quale ipsi in tertio præliminari exigunt, præstare nolimus; eo præstito, *pax erit* inquit, & *concordia*. Si ita est, nunquid liberrimè poterunt iterum se excusare Patres à traditione suorum Articulorum? ut quid enim illos tradent, dum jam erit *pax* & *concordia*?

Verùm alia hic latet contradictionis implicantia: etenim non solum his juramentis, sed centum aliis per nos præstitis, juxta præliminare primum non licebit conferre de gratia, de ignorantia juris naturæ, de actibus referendis in Deum, de dilatione Absolutionis, id est, de præcipuis materiis nos inter & ipsos controversis: nunquam ergò tenebuntur exhibere suas sententias, cum collatio de materiis præcipuè controversis haberi nunquam possit, superfedendo à materiis præcipuè controversis.

Cæterum quia præliminare tertium multis titulis est directissimè oppositum paci & concordia, in quam conferentia veluti scopum collimat, integrâ Conclusionem de illo post agendum censemus.

§. 4.

Quartum præliminare, quemadmodum & anteriora, eò quoque tendere videtur ut Patres nunquam exhibeant suas sententias.

In quarto præliminari Patres petunt responderi ad omnia illa, quæ D. DU BOIS jam à medio anno voce in Lectionibus publicis, & scripto per Theses Theologicas, in materia Pœnitentiæ & annexis objecit adversus doctrinam à me traditam.

Non uno ex capite colligi videtur, quod Patres velint his omnibus satisfactum esse priusquam doctrinæ suæ Articulos tradant, quorsum enim aliàs hæc peterent ante traditionem suorum Articulorum; quandoquidem post illam liberrimum illis futurum sit, sive ex iis quæ vir ille, sive ex istis quæ alius quicumque dixit aut scripsit, quod lubet, nobis objicere, aut etiam illorum occasione interrogare an hoc illudve teneamus?

Jam verò, si omnibus quæ ille intra medium annum dixit aut scripsit, oporteat prius esse satisfactum; quo tandem tempore Patres tradent suas sententias? Maximè cum ab illorum, vel prædicti viri judicio, pendeat, an reverà tot dictis aut scriptis satisfactum jam censeant.

Ex quo rursus conficitur, non alio fine positum esse à Patribus præliminare quartum, quam ut ad traditionem doctrinæ suæ nunquam teneantur.

Ostenditur, qua causa se quatuor praeliminaribus, velut totidem propugnaculis, munierint Patres, ut traditionem suorum Articulorum, quocumque eventu, declinarent.

Quatuor velut munimenta Lovaniensibus opposuerunt Patres, quæ non oppugnari solum, sed & expugnari necesse foret, priusquam possent ad tradendam doctrinam suam compelli.

Primum illorum est omnino inexpugnabile, quandoquidem implicet contradictionem, ut collatio instituatur super sententiis nos inter & ipsos præcipuè controversis, & simul non instituatur super iis de quibus per Patrem DUFFY accusamur: cum sententiæ inter nos præcipuè controversæ, sint ipsa quatuor doctrinæ nostræ capita de Gratia, de Ignorantia juris naturæ, de actibus in Deum referendis, de dilatione absolutionis in quibus apud S. Sedem P. DUFFY nos accusat. Quamdiu ergo insistent huic præliminari, impossibile erit ut unquam cogantur tradere suas sententias, cum impossibilis sit collatio de materiis præcipuè controversis, supersedendo à materiis præcipuè controversis.

Sed ponamus, quod ab hoc præliminari Patres, vel ratione, vel autoritate inducti recedant; facillimè sese tueri poterunt per secundum, causando quod hic illeve Lovaniensium sententiis à nobis traditis nondum subscripserit. Sed quid ubi Lovanienses omnes subscripserint?

Tertium molici sunt propugnaculum, juramentum, inquam, quod mutant ac mitigant in postremis suis Thesis: sed nunquid pari ratione vigesies aut centies, si illis lubet, mutare poterunt, exigendo secundum, postquam fuerit satisfactum primo, atque ita in infinitum?

Deinde ut centena juramenta à nobis præstita fuerint, necdum cogentur tradere suas sententias dummodò pergant insistere præliminaribus anterioribus, & potissimum primo.

Denique post hæc omnia superest propugnaculum quartum, quo tamdiu poterunt sententiarum exhibitionem differre, quoadusque dicere poterunt, huic illive objectioni viri antenominati necdum esse satisfactum.

Cautissimè ergò se hisce præliminaribus munierunt Patres, ut traditionem suorum Articulorum declinarent.

Vin adhuc clarius videre quam firmiter Patres statuerint doctrinam suam lūci non ostendere? expende dilemmata sequentia.

Vel primo præliminari satisfiet, vel non: si non satisfiat; doctrinas suas non tradent, quia statuerunt non prius eas tradere, quam illi satisfactum fuerit: si tamen fuerit ei satisfactum, nec tunc tradent; quia præliminare illud vetat per collationem agere de gratia, de ignorantia, de actibus referendis in Deum & de dilatione Absolutionis, id est, de omnibus præcipuis capitibus doctrinæ Controversæ; igitur Patres statuerunt nullo casu tradere suas sententias.

Secundo præliminari rursus vel non satisfiet, & tunc non tradent suas doctrinas; vel ei satisfiet, & nec tunc easdem tradent, quia obstabit præliminare primum, quod vetat agere de præcipuis Controversiæ punctis.

Simili modo ostendi posset circa tertium & quartum præliminare.

Denique alio dilemmate, quo simul omnia involvuntur, ostenditur Patres nolle doctrinæ suæ Articulos exhibere.

Vel præliminaribus omnibus etiam primo (quod ob suam cum collatione implicantiam rotius collationis est eversum) satisfiet, vel non satisfiet: si satisfiat, *pax erit & concordia* ut ipsi dicunt disp. Theol. pag. 3. adeoque opus non erit doctrinam exhibere, quo pax
&

& concordia ineatur : si non satisfiat , *constantissime* (ut ibidem) edicunt se nolle doctrinæ suæ Articulos proponere. Concludo : ergò Patres nunquam serió voluerunt doctrinæ suæ Articulos proponere , siue præliminaribus , etiam omnibus , satisfieret , siue non satisfieret.

CONCLUSIO SECUNDA.

Ex ipsis circumstantiis ostenditur quantâ temeritate Patres in tertio suo præliminari exigant à Lovaniensibus quoddam juramentum.

HActenus omninò cavimus , ne occasione præliminaris tertii quidpiam diceremus quod Patres vel in minimo posset offendere : nunc vero cum munus , in quo per divinam providentiam constituti sumus , cogat ut à nobis repellamus atras illas siue notas siue censuras , quibus de hæresi ad minus suspectos nos facere præsumunt Patres , decrevimus tantâ necessitate compulsi , innocentiam nostram coram toto mundo defendere , permisivè , ut aiunt , nos habendo ad offensam quam Patres verosimiliter accipient , dum primùm ostendemus , quod Patres in hoc usurpent potestatem nullatenus sibi competentem : deinde quod exigant juramentum , quale Pontificum aut Episcoporum nemo hæctenus exegit , illudve mutent ac mitigent pro libitu. Præterea quod frustra mundo persuadeant post quæstiones illas de gratia non superesse alias. Insuper quod deducere nos conentur ad quæstiones nunquam terminandas , quarum occasione explicantur tria nostra dogmata de gratia , & unâ ostenditur Molinistarum politica. Denique quod schisma redoleat , quosdam à sua communione velle excludere ; quia nolunt in materia Religionis jurare secundum formam à Patribus istis , id est , privatis personis præscriptam.

§. 1.

Expenditur circumstantia quis petat juramentum , de quo quæstio.

Per tertium præliminare , ut fidem nostram profiteamur , exigunt Patres illi quoddam juramentum , ubi ipsis , utpote personis privatis , nullo modo siue ordinariâ , siue delegatâ potestate , competit ista exigendi facultas.

Nunquid eodem jure quilibet alius poterit à quolibet simile juramentum , velut fidei professionem , exigere ? & hinc quæ turbatio quam injustè enim hic illeve talem fidei professionem exigeret , tam justè alius resisteret : nil ergò perinde est paci & concordia , quam per collationem intendebamus , inimicum ; quam quod Patres Jesuitæ & alii ad eorum exemplum sine ulla potestate ordinaria vel delegata , hunc illumve pro libitu , per ejusmodi juramenta inquietabunt , vexabuntque. An forte hæc in re major potestas competit Jesuitis quam aliis quibuscumque ? An ipsi minus connumerandi personis privatis quam alii ? Unde illa nova autoritas ? A quo tempore in Ecclesia cœpit erigi istud Jesuitarum tribunal ? Unde nobis novi illi Judices fidei nostræ , neque à summis Pontificibus , neque ab Episcopis constituti ? Quid ? Quod illi majorem sibi videantur arrogare auctoritatem , quam agnoscant in Episcopis ? Quibus prætendunt esse illicitum audire doctrinam quæ in illorum Diocesi traditur , ejusdem Articulos legere , excipere utriusque partis responsa ac replicas , denique testem agere omnium istorum , & pacis mediatorem , ne eo quidem sine , ut si ad concordiam ventum non fuerit , omnia ad S. Sedem transmittant ?

Noverint ergò Patres , quod neque illud neque aliud quodcumque juramentum ad ipsorum petitionem præstando , agnoscemus inauditam illam privatorum hominum præsumptionem.

§. 2. *Expenditur*